

Archieven in het KADOC

Kristien Suenens, KADOC

Politiek, levensbeschouwing en ethiek. Archief Mia De Schamphelaere

Mia De Schamphelaere (1961) proefde het eerst van de politiek op het kabinet van dorpsgenoot en minister van Buitenlandse Zaken Leo Tindemans in de jaren 1980. Haar parlementaire loopbaan ging in 1995 van start. Achtereenvolgens was ze Vlaams parlamentslid (1995-1999), senator (1997-2007) en federaal volksvertegenwoordiger (2007-2010). In het federale parlement was ze o.a. voorzitter van de Commissie Justitie in 2008-2009. De Schamphelaere was ook politiek actief in haar gemeente Edegem. Ten slotte is ze Eerste Auditeur bij het Rekenhof vanaf 2010 en Censor bij de Nationale Bank vanaf 2017.

Verkiezingsaffiche van Mia De Schamphelaere voor de nationale verkiezingen van 2003. (collectie KADOC)

Parlamentslid De Schamphelaere beet zich onder meer vast in dossiers met een religieus-levensbeschouwelijke en/of ethische dimensie. Bundels daarover treffen we aan in haar persoonlijk archief dat ze recentelijk overdroeg aan KADOC. Volgende thema's zijn prominent aanwezig: abortus, in-vitrofertilisatie, klonen van embryo's, palliatieve zorg, euthanasie, orgaandonatie, adoptie, homohuwelijk, de positie en het statuut van kerken en hun bedienaars en de sekten in België.

De aard van de dossiers is dubbel. Enerzijds zijn er bundels met documentatie over de vermelde onderwerpen. De Schamphelaere wilde spreken met kennis van zaken en zocht naar informatie in divers media. Anderzijds belichten de dossiers ook de parlementaire debatten en besluitvorming, evenals de opinies van uiteenlopende raadgevende instanties en maatschappelijke groepen. Het archief bevat wezenlijk bronnenmateriaal voor onderzoek naar de politieke en

maatschappelijke discussies over ideologisch en ethisch geladen kwesties in de jaren voor en na de eeuwwisseling.

Het archief is raadpleegbaar mits de toestemming van de bewaargever.

Autonomie en samenwerking. Archieven kanunnikessen Heilig Graf

In KADOC werden de afgelopen jaren diverse archieven van de reguliere kanunnikessen van het Heilig Graf gedeponereerd. Deze zustersgemeenschappen kunnen buigen op een eeuwenoude geschiedenis die zowel verband houdt met de mythische Heilig-Grafridders als de Moderne Devotie uit de vijftiende eeuw. In de Zuidelijke Nederlanden waren ze pioniers in de ontwikkeling van hoogstaand meisjesonderwijs, een rol die ze na een moeilijke periode tijdens het Franse bewind ook in de negentiende en twintigste eeuw bleven vervullen. De Vlaamse Heilig-Grafzusters lagen in de twintigste eeuw aan de basis van een internationale expansie naar Nederland en Congo en van een nauwere samenwerking met andere Heilig-Grafgemeenschappen in Spanje en Groot-Brittannië.

Plechtigheid in de kapel van de Kanunnikessen van het Heilig Graf van Turnhout naar aanleiding van de inkleding van nieuwe novicen in 1956. (collectie KADOC)

De archieven van de Heilig-Grafpriorijen van Turnhout (°1662) en Bilzen (°1837) en hun bijhuizen in de provincies Antwerpen en Limburg zijn nu (mits toestemming) open voor onderzoek, evenals de archieven van de in 1975 opgerichte ‘Associatio’, de internationale koepel van Heilig-Grafzusters. De priorij-archieven belichten uitstekend het bestuur en de regelgeving in deze gemeenschappen en het devotieel, spiritueel en cultureel leven van de zusters. Voor Bilzen is er duidelijk meer schoolarchief aanwezig; in Turnhout bleef dit grotendeels ter plaatse. Beide archieven bevatten rijk materiaal van individuele zusters en bijhuizen wat bijdraagt tot het bovenlokaal belang van de bestanden. Het Associatio-archief illustreert dan weer hoe de zusters in een post-conciliair klimaat zochten naar internationale toenadering tussen hun autonome priorijen en naar verdieping en vernieuwing van hun spiritualiteit.

- *Kristien Suenens*